

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Közvetlenül 2 korona 50 fillér. felőlré 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Haris-ház,
bová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

A feudálizmus és az intelligencia.

Az ország békét követel és várja a kibontakozást. A vezérek ígérnek a kibontakozást és békét hirdetnek. És amíg jobbról-balról integetnek az engesztelő olajágak, a helyzet nem hogy javulna, de rosszabbodik. Hol itt, hol ott akad valaki, aki a régi gyűlölséget új tüzzel szítja oda a régi ellentétek mellé újakat halmoz, a régiéknél ki egyenlíthetetlenebbeket.

A harc, amely gazdasági előnyökért indult, a szenvedélyeket nem elégitette ki. Ezzel a jelszóval nem lehetett lázítani és tüzelni. A magyar ember bohémtermészet és egy pár millió forintnak oda se néz. A pipáját se teszi félre ilyen haszontalanság miatt. A párthatalmi törekvésekből új ötletek szikráztak ki és a sorompótlán vámtárnánál koncentrált hazafias elégtelenséget a kaszárnyák kapui elé vezényelték. Így lett a búza- és a nyersbőr háborújából az édes hazai nyelv emancipációs forradalma. A magasán szárnyaló lelkesedés ódai lendülettel zengett-zúgott a honi bércek között. A nemzeti önérzet csodás ritmikájának elbűvölő hatása tűzvonalba állította a magyar népet az utolsó szál emberig. A nyelv jogáért küzdött dicsőséges küzdelemből senki se akart hiányozni. A nyelv azonban mindenkié. A nyelvért küzdött vidalban nincsenek elsők és nincsenek utolsók. Ámde a vezérek vezérei dicsőségre szomjúhozhatnak, nem olyanra, amelyben osztályos a legutolsó paraszt is. Ezért kellett új pótlással bővíteni a régen proklamált hadüzenetet. És most azt mondják, hogy az alkotmányért folyik a nemzet harca.

Valóban így van. Az alkotmány bástyái megrendültek. Száz rést is ütöttek rajta. Aki az alkotmányvédelem szükségességét kissebíti, az hazaáruló. Aki a védelmi munka alól kivonja magát, még inkább az. Azonban igen jó hazafi lehet az, aki a vezérek taktikáját elhibáztatnak itéli és aki az alkotmányt más módon akarja megvédeni, mint ahogy ők akarják. Sőt az se hazaáruló, aki nyíltan meg meri mondani

hogy sokkal kevesebb részt ütöttek volna az alkotmányon, ha a vezérek kevesebbet taktikáznak és ha a dacig hevitett ellentállást a parlament területéről nem viszik át a közigazgatás területére, ahol a törvénytelenesség ellen csak törvénytelenességgel lehet küzdeni.

A változó jelszók és a változó csatakiáltások igen alkalmatlan kifejezői a rendületlenségnek. Ha a vezérek az egy célnak több irányt jelölnek ki a köznépp részére, akkor ne csodálkozzanak, ha a nép olyan ösvényt fedez fel, amelyet ők, a vezérek nem is ismertek. A nemzeti küzdelem elkerülhetetlenül a népjogok küzdelméhez vezetett. Mert fel kellett ismerni azt az igazságot, hogy a parlamenti szétzúllás minden baja az igazságtalannul elosztott jogokból ered. És meg kellett érteni azt az igazságot, hogy zúllott parlamenti viszonyok között a nemzet igazságos küzdelme meddő és hiábavaló.

Hiába akarták a nemzet akaratát legyűrni és elfojtani. A nép akaratának elementáris ereje visszautasított minden csürés csavarást és most már belátja majdnem minden politikai párt, hogy ezt a kérdést nem szabad kikapcsolni a nemzet küzdelméből, sőt ezt kell megoldani legelőször. A jogok általánosítása nélkül nincs béke.

Andrássy Gyula gróf hiába alkotta meg Szombathelyen az alkotmánypártot és hiába mondta, hogy e párt célja megmenteni az alkotmányt Ugy, ahogy ő akarja, képtelenség folytatni a küzdelmet. Olyan árkot, amilyen a szociális elégtelenség, nem lehet csak úgy huszárosan átugrani, hogy a mögötte levő kormányt akármilyen erős attackal is visszavonulásra kényszerítsük. A kormányt meg kell buktatni, de nem ez az első kötelesség. A háború rendjét nem jól eszelte ki Andrássy Gyula gróf, mert ha győzelmet akar, azt csak úgy érheti el, ha a rendet megfordítja és első célul a szociális béke helyreállítását tűzi ki. Enélkül hiába akarná visszaállítani az alkotmány sértettségét. Ez az igyekezete nem sikerülhet. Aki sakkot játszik, legyen elkészülve rá, hogy mikor a futók és huszárok kidültek, tényező szerephez jut a pa-

raszt és nem ritkán a kidült vezér szerepét vállalja.

Ha a kiváltságos osztály a maga kiváltságaihoz ősi jusson és a sok évszázados gyakorlat alapján ragaszkodhatik, akkor a jogfosztott népek a sok évszázados türelem és a jogok igazságtalan nélkülözése alapján százszor inkább van jussa ahhoz, hogy most a jogait követelhesse. A nép ellen való küzdelem nem alkotmányvédelem. Nem az alkotmányvédők küzdenek ellenségesen a nép ellen, hanem azok, akik az osztályuralmat védik és féltik hatalmukat.

A népjogok kiterjesztését lehet kötni feltételhez is, de nem olyan feltételhez, amilyenhez vasárnapi beszédekben Andrássy Gyula gr. kötötte. A népek úgy adni meg a követelt jogokat, hogy a vezetés mégis az intelligencia kezén maradjon, hát ez nem jogkiterjesztés, hanem inkább az ősi kiváltságosoknak új és erősebb elsáncolása.

Egyébként is valóságos anachronizmus ma még úgy beszélni az értelmiségről, mint valami külön kasztról, amelynek öröklött jogai lennének. Az értelmiség nem öröklődik át izról-izre és aki ma az értelmiséghez tartozik, annak az apja jogfosztott ember lehetett még. Nem beszélünk arról, hogy az értelmiség a legmegbízhatóbbabb cenzus és két ember között is különbséget mutat, mivelhogy két teljesen egyforma individualitás nincsen.

De ha van is köze az értelmiségnek a joghoz, úgy akkor más az, mint amilyenek Andrássy gr. gondolja. Mert a jog és értelmiség viszonylatában a jog az, amely termékenyítő hatással bír és nem az értelmiség. A jog művelődési hatása letagadhatatlan. Csak az a nép tud művelődni, amelynek jogai vannak. Ha tehát Andrássy Gyula gr. okvetlenül az intelligencia kezén óhajta tudni a vezetést, akkor csak annak a törekvésnek lehet jogosultsága, hogy ez az intelligencia erősebb, hatalmasabb és megbízhatóbb legyen a régiénél. Ezt az intelligenciát tehát új elemekkel kell megerősíteni. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha a népek megadják a követelt jogait és meg-

Nagy Karácsonyi és Ujévi vásár

a legolcsóbb árak mellett

KOLODINSZKY ékszerésznél. SZENTES, Petőfi-bérlház.

nyitják előtte a kultúra sorompóit az egész területen.

Aki ezt nem akarja, az nem tudja megvédeni az alkotmányt, mert az alkotmányt jogfosztott néppel nem lehet megvédeni. Aki ezt nem akarja, nem akarja a kibontakozást sem, mert a népkarát elfojtott zsaránokaiából új szikrák pattannak ki és a tűz nagyobb lánggal borítja el a nemzetet, mint valaha. Az alkotmányvédelem ilyenformán nem a nemzet küzdelme, hanem az uraké, akik leeresztett sisakos intelligenciával a saját hatalmuk érdekében sző vetkeztek.

A tanítók mozgalma. A csongrádúgyi tanítók nagy fába vágják a fejszájukat, mikor szellemi kontaktust keresnek a magyar népnevelés érdeke és a szocializmus között. Place, ha arra akarnak vállalkozni, hogy a szocializmus folyamának a magyar néptengerbe való beömlését társadalmi úton szabályozzák. De ha már belekerültek a krédóba, ha már minden áron követ kell mozgatniuk ezen a téren, egy kis utbaigazgatással szeretnék őket ellátni. Nem mintha erre minden körülmények közt szükségük volna, de ma olyan világot élünk, hogy nem árt az emberke szemé előtt egy kicsit elvonultatni a tisztább fogalmak fényöveit, mert a fénytől pusztulnak a tévedések és elítélések bacilusai. A tanítók közt is bizonyára sokan vannak olyanok, akik azt hiszik, hogy most okvetlenül elérkezett a történelmi pillanat, amelyben meg kell menteni a hazát az osztraktól és a népet a szocializmustól. És a döntő pillanatnak ilyetén azerése meg szokta szólni a maga nagy elhatározásait, amelyekből aztán megszületnek a nagy családások és a nagy kiabrándulások. Ezért nem jó könnyelműen bánni a történelmi pillanattal, sohse kell azt megragadni, csak rohanjon bátran előre a maga útján; a hazának és a népnek megmentése ugyanis hosszú történelmi processzus fóladata.

No de lassuk, hogy is lehetne okos és üdvös viszonyt kovácsolni a tanítóság és a szocializmus között. Mindenesetre a könyvekkel kell kezdeni, kitartó tanuláson, szorgalmas önművelésen. Mert a szocializmus nem olyan valami am, amivel szemben a pedagógia szűk határvonalai közül egyszerűen állást lehet foglalni, hanem a szocializmus: tudomány, a gazdaság, a politika, a társadalom, a kulturális fejlődés sokféle tudománya, amelynek tanításaival előbb alaposan össze kell ismerkedni, hogy aztán az ember hasznos jó barátjává, vagy komolyan artó ellenségévé lehessen. A tanítóknak is az hat az első dolguk, hogy elhajtva a politika napi csepepatéiban összedetett jelzavakat, nagy szellemek irasából komoly ismeretséget kossenek a szocializmussal. Kezadjék meg ők a-nak a kemény vadnak a megdöntését, amelyet jogosan hangoztatnak a magyar intelligencia ellen: hogy a szocializmust csak hirtől ismeri, a hazafias demagógia útszéli trázisaiból és a megriadt ellenség gyűlölködő kifakadásaiából. Nézzenek szemébe ők annak az előítéletnek, amely sötét takaróval borítja a magyar kultúrát és amely már azért is ostoba és rosszmagú, mert erőszakosan akarja utjat állni az igazságnak. Talan nem is sejtik, milyen óriási perspektíva fog megnyílni a tanítóság előtt, ha a mélyére tekintenek annak, amit eddig felszínes világlításban el-
ítéltek; nem is sejtik, mennyire meg fog iz-

mosodni az osztály-öntudat, milyen bátran fog megéledni a saját nyomorúságuk miatt való lazonás tüze, milyen új alapon és új eszmekörből fog erőt meríteni szocialis szervekedésük gondolata. Használni fognak vele önmaguknak és hasznosak lesznek arra a társadalomra, mely kegyetlen törvényszerűséggel törne előre és fejlődne akkor is, ha a magyar tanítóság nem tudna lépést tartani ezzel a fejlődéssel.

Ha aztán összeismerkedtek azzal, akiről itélkezni akarnak, akkor — meg vagyunk győződve róla — egészen új hangokat fog hallatni az itéletük. Be fogják látni első-sorban, hogy a kultúra ellen fenekednének, ha hadat üzennének a szocializmusnak. Akár a hazafiasnak, akár a hazátlannak. Mert a jól kifejldött szemlemerkönság arról is meg fogja győzni őket, hogy a szocializmus tudománya legegészségesebben jelöli meg a hazafiság és a hazátlanság distinkcióit és csak a hatalmi önzés gormoba osztályérdeke állította szembe egymással gyilkos ellenségeképp azokat a fogalmakat. Be fogják látni, hogy nekik nem kell népméntésis szövetségeket alakítani, s fegyverbarátságára lépni, akár pap-pal, jegyzővel, az agráriussal, mert ők akkor a népméntés cszközzeit egészen más gondolatkörben fogják keresni. A katedra hivatása tekintetében fognak lényegesen változni a fogalmak. Keresztülhúzzák a mostani tanrendet, fölégetik a história tankönyvét, az olvasókönyveket, a katekizmust, kiszáritják az élet hazugságainak minden mérgező forrasát és öntudatosan szegődnek szolgálatába az emberi fejlődésnek, a haladásnak, a kultúrának. A lelkük örömtől ég majd, hogy szabadharcosok lettek, holott eddig egy rozottan hazugságokon épült és csak a művelatlenségre tamazkodó társadalomnak voltak szolgálatkészs zsoldosai.

És nem kell többé határozniok arról, hogy a magyar tanítóság hogyan viszonylik a szocializmushoz. Szomorú dolog, hogy erről ma még határozni kell. Ezért van a tanítók között annyi öntudatlan forradalmárja a négyászforintos nyomorúságnak.

Városi közgyűlés.

— 1906. dec. 11—12. —

Két napos közgyűlésen sok fontos és általános érdekű ügyet tárgyalt le most Szentes város képviselőtestülete és hozzáteljük, hogy ezuttal a legtárgyalogabb és legbehatóbb viták alapján, minden szenvedélyeskedéstől menten folytát le a viták és hoztatt meg a határozatok, bizonysgául annak, hogy a szenvedélyeknek nemcsak, hogy nem épen szükséges közbejatszanuk a közügyek intézésében, de sőt minden esetben csak a közügy előnyére van, ha higgadt, megfontolt, elfogulatlan bíralat alapján dönt a közgyűlés a közkérdésekben.

A f. hó 11—12-re kiterjeszkedett két napos közgyűlés lefoiyasáról a következőkben referálunk:

Elnök: Matéffy Ferenc dr. polgármester d. e. 9 órakor, a szép számban megjelent képviselők üdvözlésével a közgyűlést megnyitván, miután az előző gyűlés jegyzőkönyvét felolvastották vették, — tárgysorozat előtt Zsoldos Ferenc tezi szövé a bölöi hidtól a Tisza partjához levezető út járhatatlan voltát, amivel kapcsolatban Szeder János is felszólal a felszólalójáról a kistókei út járhatatlan volta miatt, amire névze azt javasolja, hogy egy helyszíni szemle után cseleleges ideiglenes közlekedési vonalat létesítsen a város a csordajárason keresztül. A polgármester által adott felvilágosító válaszköba a közgyűlés megnyugodott, de egy-

ben elfogadva Szeder János javaslatát, a kérdéses ideiglenes út kijelölésére bizottságot küldött ki.

Rátérve a napirendre, tudomásul vették József kir. hercege, továbbá Zsoldos Ferenc és Elek köszönd leveleit, az édes atyjuk elhalálása alkalmából kifejezett részvét-nyilvánításra, valamint tudomásul vették a közigazgatási bíróságnak Aradi Kalman főkapitány fizetésrendezése ügyében hozott határozatát is.

Ugyancsak a közigazgatási bíróságnak a vadászterületek bérjöveldelme felosztására vonatkozó határozatát szintén tudomásul vette ugyan a közgyűlés, úgy azonban, hogy a tanács javaslatával szemben, Fábian Tóth István javaslatának elfogadásával kimondotta, hogy a bérjöveldelme felosztási tervzetének számvetéséhez, a bérjöveldelme terhéreapidijas alkalmazását nem engedélyezi.

Ezután Török Emil vasútépítési vállalkozó kérelmet olvastak fel, hogy a város által a vasútépítés költségeihez való hozzájárulásként megszavazott 20000 koronát most már, ideiglenes törz- és elsőbbségi részvény-biztosíték ellenében neki adják ki. A tanács javaslata az volt, hogy a vállalkozó jogos kérését a közgyűlés teljesítse. Ez ellen Varga József, Szeder János és Galfy Sándor szólaltak fel, míg Zsoldos Ferenc azt az indítványt tette, hogy a közgyűlés ez ügyben ezuttal ne határozzon, hanem közvetlenül az után, ha a kérdéses vasutatnak a szentes-orosházi vonalszakaszát a forgalomnak átadják, ami úgyis még e hó folyamán meg fog történni. A közgyűlés ezt a közvetítő indítványt egyhangúlag elfogadta.

Csongrád vármegye törvényhatóságának azt a határozatát, mely a vármegyei marhavágas, húsvizsgálat és húsmérésről alkotott szabályrendelet joghatályát ideiglenesen Szentesre is kiterjeszti — egyhangúlag tudomásul vették.

A következő két adásvételi ügy tárgyalását, minthogy ezuttal sem voltak a városatyak a törvényben előirt határozatképes számban jelen, — egy január 15-re meghirdetett közgyűlés napirendjére tűzték ki.

Panyik Tóth János ajánlatát, hogy a város adják el neki a vásárhelyi út mellett levő öt holdnyi vizállásos területet a gazdaszakosztályi javaslatának elfogadásával, elutasították s utasították a tanácsot, hogy ezen terület vízmentesítésére és kellő hasznosítására az intézkedést tegye meg, az ott levő putrifogalásokat szüntesse meg; a mérnök pedig utasítást kapott arra, hogy megfelelő kenderázató létesítésre készítsen tervet és költségvetést és azt terjessze majdan a közgyűlés elé.

Füsti Molnár Lajos indítványt terjesztett be, hogy Feith Ferenc városi kérészt azonnal bocsattassék el az állásából, mert vadfeljelést tett a járásbírósnál rágalmas és hamis vadaskodás miatt, a kérészteti bizottság több tagja ellen az indítványval kapcsolatban felolvasták a kérészteti bizottságnak a polgármesterhez intézett előterjesztést és a kérészt vadlevelednek másolatát is; aztán Bugyi Antal főjegyző felolvasta a tanács határozati javaslatát, mely felhatalmazta véleményezni a polgármestert arra, hogy belátása szerint a kérésztnek, a szerződése szellemében és az abban foglalt határidőre csak felmondhasson, hanem a felmondás idejére neki járó fizetését is a tanács által kiutalványoztatván, őt a szolgálatból azonnal elbocsathassa. Miután pedig a mai kérészt-szolgálati szerződés nem jó, egyben utasítani javasolja a tanácsot és a kérészteti szakosztályt, hogy az újonnan szerződendő kérészt szerződésének idejére már megfelelő új szerződés-szöveget állapítsanak meg együttesen.

A kérdés körül hosszabb vita fejlődött ki, melyben résztvettek: Varga József, Szeder János, Szathmáry Ede, Tasnády Antal dr. ügyészi véleményvel, mely igen helyesen oda konkludált, hogy az eset egészen speciális és réa a községi törvény fegyelmi cseleinek egyike sem alkalmazható — és Bánfalvi Lajos, utóbbi

azzal, hogy a tanácsi javaslatot, mely a kertészeti bizottság tagjait a képviselő testület egyhangú bizalmáról biztosította, megtoldta azzal, hogy egyben a kertész vádléve fölött a közgyűlés a maga rosszallását is tejeze ki; továbbá azzal, hogy nicsak egy új szervdómsintának, hanem szigorú kertkezési szabályzatnak együttes kidolgozására is utasították a tanács és a kertészeti bizottság; — végül hozzászólt a kérdéshez Fabián Tóth István is ellenindítványt téve arra, hogy a kertész azonnali elbocsátása fölött a közgyűlés ne határozzon. Szavazás során a nagy többség a tanács javaslatát, a Bánfalvi által javasolt pótlásokkal elfogadta.

A magyar államvasútak igazgatóságának azt a javaslatát, hogy a szentes-szentmártoni vasútvonalon a személydíjszabást emeljék, a közgyűlés elvetette. A jelzett vasúton szinte már rendszeressé vált vonatkések megszüntetése érdekében tett tanácsesi javaslatot ellenben egyhangúlag elfogadta a közgyűlés, Bánfalvi Lajos azon indítványával együtt, hogy a motorokosi közlekedés érdekében mar megindul és a magyar államvasútak igazgatóságánal fennakadt tárgyalások újból való felvételére és megszüretésére utasították a tanács.

A Szentés állomás ideiglenes használatára nézve az orosháza-szentés-csongrádi érdekeltségnek adandó engedélyre nézve elfogadták a vasútiügyi bizottság javaslatát, valamint ugyanazon bizottságnak a szentes-szentmártoni vasútvonal 8/9. és 23/4. sz. szelvényei közt levő átterezéken a nagyéri csatorna átterezéknek engedélyre vonatkozó javaslatát is. Végül tudomásul vették a megyei törvényhatóságnak a szentesi ipartestület követelményesedési ügyben benyújtott főbevezérére hozott határozatát és ezzel az elnök, az idő előrehaladottságára való tekintettel, a tanácskozást berekesztve, a folytatatólagos közgyűlés idejét masnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

Ma nap:

Az előző napi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasásával és hitelesítésével nyílt meg masnap délelőtt 9 órakor a folytatatólagos közgyűlés.

Ezután Papp László főszámvevő előterjesztette a tanácsnak azt a javaslatát, mely a követztvámszedési jog minden kijátzas ellen való biztosítása érdekében, több a városból kivézott útnak, így a görögösi útnak is az elzárására vonatkozik.

A javaslat körül hosszú vita fejlődött ki, melyben résztvettek: Szeder János, Bánfalvi Lajos, Fabián Tóth István, Varga József, Papp László főszámvevő, Nádas Aladar mérnök és Bécs Marton. A közgyűlés végül egyhangúlag elfogadta a tanács javaslatát.

A történelmi és régészeti társulat azon kérvénye ügyét, hogy a város az egyesületnek 5 évre engedje el a 300 korona évi lakbért és a társulat múzeumának államsegélyből emelendő kultúrpalota céljaira adjon egy ingyen telket, Tabajdy József gazd. tanácsnok terjesztette elő a gazd. szakosztály és a tanács azon együttes javaslatával, hogy a kérelemnek hely adassék. Ez ügyben felszóltak: Fabián Tóth István, Bánfalvi Lajos, Szeder János, Varga József, Gálffy Sándor, Laszlo Vilmos dr. és Balazsovits Norbert. Szavazással a többség a lakbéréngedményre vonatkozó kérvényt elutasította, a kultúrpalota céljaira pedig ingyenesen átengedni határozta a sőt ház mellett levő üres területet.

A hatralevő ügyekkel gyorsabban végzett aztán a közgyűlés.

Csúcs Lajos és társai azt a kérelmet, hogy az aradi úton közkutat létesítsen a város, elutasították.

A város által létesített sertésszállás díjait akként állapították meg, hogy a helybeliek egy napra minden sertés után 2 fillért, vidékiek pedig 4 fillért fizessenek.

A főkapitány által kidolgozott és bemutatott cselérendtartási szabályrendeletet, miután nem találtak megelégedőnek, nem is fogadták el. S épp így visszautasították a főkapitány azt az előterjesztését is — Gal-

ffy Sándor tetszolására alapján, hogy a bűnügyi nyomozásokkal fölmerülő költségek fedezésére 200 koronát szavazzanak meg, utasítván a tanácsot, hogy a bűnügyi költségeknek a királyi ügyészség által leendő fedezését kérje írlatban az igazságügyminiszertől.

Kegyelmeőbb volt a közgyűlés Juhász János adóvégrehajtói becsús iránt, a kinek 25 évi szolgálatát méltatva, 16 korona havi segélyt szavaztak meg és a vakok szezedi intézete iránt, melynek egyszerűsmindekorra 100 korona segélyt utaltak ki.

A két napos közgyűlés 12-én déle 6-ét véget.

Ujdonságok

Szentés, 1906. december 14.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közgazgatási bizottsága f. hó 12-én, kedden délelőtt tartotta e havi rendes ülését, Csátó Zsigmond dr. főispán elnöklése mellett, az alispáni elfogadó teremben. Az ülésen valami általánosabb érdekű, jelentősebb ügy egy sem került czúttal tárgyalásra. Megállapították, hogy a következő, 1906. évben is minden hónap második keddjén fogják a rendes havi üléseket megtartani. A Mátéffy Kálmán várm. főjegyző ellen, saját kérelmére elrendelt elővizsgálat teljesítésére kiküldött bizottság betérjesztette az általa megejtett vizsgálat iratait és jegyzőkönyveit. Ezeket vélményadás végett kiadták az ügyésznek. A szakelőadmányok elintézésével az ülés déle 6-ét véget ért.

— **Vármegyénk a passzív rezisztenciában.** Csongrád vármegye törvényhatósága, köztudomas szerint, az októberi rendes évnegyedes közgyűlése alkalmakor, egyhangúlag hozott határozattal foglalt állást az alkotmányos küzdelemben. Kimondta akkor a törvényhatóság egyértelműséggel, hogy az exlexben sem meg nem szavazott közadókat be nem hajt, sem meg nem ajánlott ujoncok sorozásánál nem segítkezik. Ehhez képest a hatósága alatt álló összes tisztviselőket tiltotta az önként befizetni akart közadók elfogadásától, vagy az esetleg így befolyt közadónak az állampénztárba való beszolgáltatásától, valamint attól is, hogy esetleg önként belépni akaró önkénteseknek ez érdekében segítségére legyen, vagy barmi o'yan hivatalos ténykedésben segítkezzék, mely a képviselőház ujoncmegszavazási jogának megkerítésével, mas módon akarna a hadsereg létszamat kiegészíteni. A belügyminiszter a megyegyűlést ezt a határozatot már november elején megsemmisítette részben; a törvényhatósági bizottság azonban a november havi rendkívüli közgyűlésben szintén kimondta, hogy a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét figyelmen kívül hagyva, korábbi határozatát a passzív rezisztencia dolgában fentartja. Most a belügyminiszter ezt a határozatot is megsemmisítette.

— **Csongrád megyei jegyzők gyűlése.** A megyénkbeli községek jegyzői kara f. hó 9-én a csongrád megyei jegyzők egyesületének alakuló közgyűlésére gyűlt egybe Szeged város székházához. Az alakuló közgyűlésen persze, mert ez most a levegőbe van, politikáról is esett szó: a jegyzők állást foglaltak a Fekjváry-kormány ellen. Söhlja Gyula csongrádi főjegyző ismertette az alakuló gyűlés célját s indítványára, Szentés székhelyiely — megalakultnak mondták ki a csongrád megyei jegyzők egyesületét, egyben elhatározva, hogy az egyesület az éves közgyű-

léseit, vándorgyűlések formájában, mindenkor más-más megyebeli községben tartsa meg. Ezután megválasztották elnöknek Bécsi Sándor szegvári jegyzőt, alelnöknek Sohlya Gyula csongrádi főjegyzőt, jegyzőnek Kovács Elemért, másodjegyzőnek Laszlo Ignácot, pénztárnoknak Orosz Jánost, választmányi tagoknak: Tolnaffy Bélát, Molnár Istvánt, Koncz Lajost és Pity Istvánt. A tisztikar és választmány így alakulván, megválasztották még tiszteletbeli elnöknek Cicatricis Lajos dr. alispánt, tiszteletbeli tagoknak pedig: Mátéffy Kálmán várm. főjegyzőt, Herglőz István dr. Tary István és Tasnady Imre főszolgabírákat. Az egyesület alapszabályszerű célja: a községi ügyek és a községi jezők érdekében való tanácskozási és határozathozatalok, melyeket a törvényhatóság és az országos központi jezői egyesület közvetítésével az államkormányzat és az országgyűlés elé terjeszteni érvényesülés céljából. — Végezetül következett a gyűlésen a politikai rezolúció, melyben az országos jezői egyesület határozta el felkérni arra, hogy a nemzeti ellentállás mellett állást foglaló megyei főbb tisztviselők felfüggesztése esztére hozzon újabb és az országos jezői kar összességére kötelező határozatot s szomorúságukat jezték ki a fölött, hogy a kir. járásbíróságok a póttartalékosokat behívó falragasok kifüggesztésére és a főispáni beiktatásoknál való közreműködésre vállalkoznak.

— **Menetrend a szentes-orosházi vasúton.** Az orosháza-szentés-csongrádi újonnan épülő vasút Szentés és Orosháza közötti szakaszán közlekedés, mint már lapunk egy előző számában megirtuk, előreláthatóan még e hó folyamán megnyílik és a magy. államvasútak igazgatósága már közre is adta az ezen új vasútvonalon, annak megnyitásától további intézkedési életbe lépő menetrendet. E szerint motoros kocsik indulnak Szentésről hajnali 3 óra 20 p. és reggel 8 óra 19 p., egyesvonat indul délután 3 óra 1 perckor, közben megálló helyek Kantorhalom, Lapisztó, Dónát, Kórógy, Svábmajor, Fabián, Kiralyság, Gádoros, Jurenákmajor, Justhmajor, Eötvös-major, Szenté-tornya, Gyopárosi szállók, Gyopáros-fürdő és Bónum. Végállomás Orosháza, hová a motorosok reggel 5 óra 20 perc és délelőtt 10 óra 16 p., a egyesvonat pedig délután 5 óra 40 perckor érkeznek be. Viszont Orosházáról a egyesvonat indul reggel 5 óra 46 perckor és Szentésre érkezik reggel 8 óra 18 perckor; a motoros kocsik pedig indulnak hajnali 3 óra 31 p. és esti 6 óra 37 perckor és reggel 5 óra 32 p., illetve esti 8 óra 37 perckor érkeznek Szentésre. A részletes menetrendet egyébként lapunk legközelebbi számában fogjuk közreadni.

— **Kérelem.** »Stennek ad, ki könyörül a szegénynek mondja a szent-írás. Ezzel a szóval hívjuk fel mi is a gyökzönőség könyörületességét. Hiszen még élénken emlékeztetésben van azoknak, kik az elmúlt év karácsony ünnepén boldogan látták, hány ártatlan gyermek szemé úszott örömkönyben, mikor szegényes vékony kendőcske helyett, jó meleg kendőt kapott fejére, a didergő lábcsákra meleg cipőt és harisnyát, ki rongyos ruhába volt, az jó meleg ruhácskát s még hozzá jó friss kalácsot, diót, egy kis süteményt, cukrot, mi oly kedves annak a sok szegény gyermeknek, kiknek bizony a mindennapi kenyér is alig-alig jut ki. — Felhívja tehát a jótékony nödelet megegyezzen a nagyközönőség könyörületességét, jó szívet, hogy bármind csekély, akár pénzbeli, akár természetben küldött adományát a legnagyobb közönnyel elfogadjja s azt tisz-

tellettel kéri, a ruháneműt Nagy Ferenczné úrnő, mint a jót. nőgyógyász elnökéhez küldeni, ezzel is hozzájárulván, hogy a legnagyobb ünnepeken, mikor a kis Jézus leszállt az emberi sereg megvilágítására, annak a sok szegény gyermeknek szerezünk örömet, kiknek már a gyermekkorban annyi sokat kell nélkülözniök s jusson eszükbe hány könnyet fognak felszártani a karácsonyfán lobogó gyertyácskák lángjai. Az élelmi szereket vagy gyümölcsöt pedig a színházterembe f. hó 18-tól délelőtt f. hó 19-én estig. A Jótékony Nőgyógyász Elnöksége.

— **Teaestély.** Harmadik tea estélyét tartotta f. hó 9-én, a kaszinó termében, ebben a téli évadban a jótékony nőgyógyász és ezáltal is bebizonyítván, hogy az együletnek ezek a családiak jellegű társasosszervezetei nagy vonzóerővel vannak a társaságra, különösen azóta, hogy élénk és változatos kis házi műsorral igyekezik az egyület a vendégei megfelelő szórakoztatásáról gondoskodni. Most is szép társaság gyűlt össze az estélyen, mely lelkesen tapsolta Kiss Erzsike kisasszony tüzes, temperamentumos és rutinos cimbalomjátékát, a Mátéffy Margit kisasszony által Jóó Károly zongorakísérelte mellett szépen, érzéssel szavalt melódruma előadását és Futó Zoltán rendkívül szellemes felolvasását, melyet lapunk vasárnap szímanak tárcarovatában fogunk közölni.

— **Hamisított tizkoronások.** Alig pár hete figyelmeztettük a közönséget, hogy vidékünkön hamis 20 koronások kerülnek az utóbbi időben forgalomba s egyben közölnük a hamisítványoknak felismerhetési módját és eszközeit is; — ime most újból fel kell ilyen bankóhamisításra hívunk a közönséget, még pedig ezáltal forgalomba hozott hamis tizkoronás bankjegyekre nézve. Ez utóbbi bankjegyekből kétféle hamisítvány került forgalomba, amelyek felismerhetőségéről a következőket közöljük. Az egyik tizkoronás hamisítvány fényképezés után készült, papírja durva, alapszíne sötétszürke, alakjai barnák, elmosódottak. A lámpa elé tartva, a hamisítvány nem áttetsző, hanem sötét színű. A magyar szövegű oldalon a 917. 910 számban a 0 nagyon elmosódott, alig látható, a másik oldalon pedig a »Series« szó sokkal sötétebb, mint az 1001 sorszám. Az említett számokat utólag nyomtat be, élénk piros színűek és megnevesítésnél nem mosódnak el. A másik hamisítvány is fényképezés útján készült, papírja durva, érdes; színe barnás és annyira elmosódott, hogy a nyomtatott szöveg alig olvasható, a díszítések körvonalait alig lehet kivenni. Sorszáma: 1200, száma 17201. Ezek a számok vörös nyomásuk is megnevesítésnél nem mosódnak el.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Kadar Lajos mindszentíi külterületi állami isk. tanitót a bereiotti, zempléni megyei állami népiskolához, ennek helyére pedig Bartos Sándor háromszéki megyei bereck-ajtosi állami tanitót Mindszentre helyezte át.

— **Hangverseny.** A »Szentési Daloskör« f. hó 16-iki hangversenye, melyet a színházteremben, részben a helybeli Kossuth szobor alapja javára rendeznek, a jelek után félve, egyike lesz az évad legsikerültebb estélyeinek, mert már eddig is igen sok belépőjegy keletkezett. A daloskör, mint már egy ízben írtuk, névre szóló meghívókat nem bocsátott ki, hanem csak értesítést, illetve műsort. Könyven megtörténhetett hat, hogy nem mindenki kapott ilyen műsort, azért akik az estély iránt érdeklődnek, akár műsorért, akár belépőjegyért forduljanak a daloskör titkárfőz: Virág Edéhez, vagy a Kör bármelyik tagjához. A hangversenyt táncmulatság kíséri be, melyre — a karácsonyi kivételével — a többi hangversenyjegyek mind egyúttal belépőjegyül szolgálnak.

— **A posta figyelmeztetése.** A karácsonyi és újvi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélküli való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vaszon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vaszon vagy papírburkolattal bíró csomagokat göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan atkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviaszzal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévénél vagy más megkülönböztető jelzésnél (például ifjabb, idősb, övegy, stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kivitelére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címiraiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtójelzés stb. kitűzendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fadarabcskára, bőrdarabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címrát leesnek, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címrát felső részén is kitűntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell feljegyezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszitalok stb.) tartalmazó csomagok címiraiba, nemkülönben ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonna 2 klg., egy pulyka 3 klg., 2 liter bor stb.). A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **A bálózás és borozás hevében.** Egyik horgosi korcsma előtt, kitérített széles sátor alatt parasztszóló folyt az év szünet, miközben az italnak bő keletje akadt. A legények nekihevültek küssé és kettejük között véres verekedéssé fajult a dolog. B o r c s ö k Janos fiatal napszamos ugyanis a tánchelyről, vagyis a szabadból bement az ivóba, és duhaj kedvében egy üveget vagott az ott üldögélő D o b o Luacs felé, aki ott nyájias viszonzással kétszer arcut ütötte. B o r c s ö k b e n erre tótágast állt a férfias önért, dolgozni kezdett benne a szesz is annyira, hogy egy üres üveget felkapva, azzal úgy vagta fejbe D o b o t, hogy az üveg eltört és csak a nyaka maradt Börcsök kezében. Dobó két hétig nyomta erre az ágy szalmáját, B o r c s ö k ö t meg felélségre vonta a napokban a szegedi törvényeszek és miután több tanújelene vallott a bírák 3 hónapi fogházra ítélték el.

— **A gőzépkezelők és kazánfűtők legközelebbi kepesítő vizsgái Szegeden, 1906. évi jan. hó 14-én délelőtt 9 órakor fognak, a Szeged alsóvárosi új vizműtelepen megtartatni. A kezelők felszerelt vizsgálati kérényéek a m. kir. kerületi iparügyelőséghez küldendők be Szegedre, Szilágyi utca 1. szám.**

— **Sértésvesz az közelben.** A szomszédos Hódmezővásárhelyen hivatalosan is megállapították a napokban, hogy a város területén a sértésvesz járványosan lépett fel. Ebből kifolyólag az ottani hatóság megtett minden intézkedést arra nézve, hogy a zár

lat elrendelésével a veszedelem továbbharcolásának és terjedésének gát vettesék.

— **Meghívás.** A villanyvilágítás órára fogyasztók e hó 17-én, vasárnap d. ó. a Kereskedők Egyesülete helyiségében érkeztetlet tartanak, amely érkeztetleten a villanyvilágítás olcsóbbá tételéről lesz szó. Kívánatos volna, hogy az érdekeltek minél nagyobb számban megjelenjenek.

* „Antidol” a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és natha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérre eldörzsölve s használati utasítás szerint belelegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak ott mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az Antidol? amely nagyszerű hatásaért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegcské ára 1 kor. 20 fill., és 35-ször muhaszthatja el vele fejfájását. Kapható Müller Mór gyógyszerárban Szentesen.

Irodalom.

»A Vasárnap Újság« december 10-iki száma, mely 25 képpel jelent meg, első helyén ósz költőnkéről, Lévai Józsefről emlékszik meg cikkel és képpel s közli egyúttal azt a szép meleg hangulatú közleményt, melyet Lévai életének e nagy fordulópontjára írt. Közöl még e szám költeményeket Dalmady Gyóztól és Sajó Sandortól, elbeszélést Krudi Gyulától s a »Regénytár« mellékleten Szemere György eredeti és Hamlin Gorland angolból fordított regényét. További közlemények: gróf Széchenyi Imre nekrológja és arcképe, három kép s cikk Szabasztopolról, három kép cikkel a kecskenti novemberi szüretéről, Pállya Cscesztin, Deak Ebner Lajos, Vastagh György és Nádler Róbert egy-egy festménye, »Le a kalappal« (tárcacikk), »Női foglalkozások Amerikában«, Csena Károly egy csinos rajza Betlehemet járó gyermekekről, tárcacikk a hétről, »Víz alatt járó hajók« (5 képpel).

Felolvaszerkesztő: B Á N F A L V I L A J O S.
Kiadótulajdonos: »Szentés és Vidéke« könyvnyomda

1199/1906. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 593 számú végzése következtében Dr. Sinóros Sz. Sándor ügyvéd által képviselt Baghi József szentesi lakos javára Fodor István s neje kistőkei lakosok ellen 190 Kor. s jar. erejéig 1906. évi szeptember hó 19 én foganatosított biztosítási végrehajtás útján levő felülfoglalt és 612 koronára becsült követhető ingóságok, u. m.: lovak, hazibutorok s mas ingóságok nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósa 1906. évi V. Sp 331/4. sz. végzése folytán 190 korona tökélyvetés, ennek 1906. évi szeptember hó 8. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 78 kor. 98 filléren bíróság már megállapított költségek erejéig zentesen a foglalás helyszínén 1906. dec. 16. d. e. 11 órá s folytatva Kistőkén végrehajtást szenvedettek lakásan leendő megtartására 1905. évi dec. 16-iki napjának delután 3 óráig határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény cikk 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglatatnak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1906 évi november hó 30. napján.
Végh Sándor,
kir. bír. végrehajtó